

Δόντια και κερατινοποιημένοι ιστοί

The role of keratinized tissues around teeth

Περίληψη

Οι κερατινοποιημένοι ιστοί αποτελούν το σύνολο των ελεύθερων και προσπεφυκτών ούλων. Η αναγκαιότητα της ύπαρξης συγκεκριμένων διαστάσεων ζώνης κερατινοποιημένων για την διατήρηση της περιοδοντικής υγείας έχει εκτενώς διερευνηθεί τα προηγούμενα χρόνια. Η πλειοψηφία των στοιχείων καταδεικνύει ότι το περιοδόντιο μπορεί να διατηρηθεί υγιές ανεξαρτήτως των διαστάσεων των κερατινοποιημένων ιστών. Ένα ακόμη ερώτημα που έχει απασχολήσει την επιστημονική κοινότητα είναι η συσχέτιση των διαστάσεων των ούλων με την εμφάνιση υφίζησης, ειδικά όταν συνυπάρχουν επιβαρυντικοί παράγοντες, όπως η τοποθέτηση ενδοσχισμικά οριοθετημένων προθετικών αποκαταστάσεων ή η προστομιακή ορθοδοντική μετακίνηση σε δόντια με λεπτό βιότυπο περιοδοντίου. Σε τέτοιες περιπτώσεις ή όταν δεν μπορεί να εφαρμοστεί αποτελεσματική στοματική υγιεινή (λόγω ευαισθησίας), ενδείκνυται η εφαρμογή χειρουργικών τεχνικών για αύξηση των διαστάσεων των κερατινοποιημένων ιστών. Έχει περιγραφεί πληθώρα τεχνικών με σκοπό την αύξηση του πάχους και του εύρους των ούλων, συμπεριλαμβανομένων κρημνών διαφορετικού σχεδιασμού και αυτομοσχευμάτων, αλλομοσχευμάτων και ετερομοσχευμάτων μαλακών ιστών. Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας σχετικά με τον ρόλο των κερατινοποιημένων ιστών στην διατήρηση της περιοδοντικής υγείας και την εμφάνιση υφίξεων επί παρουσίας ή απουσίας επιβαρυντικών παραγόντων, καθώς και η αναφορά των βασικών ενδείξεων και τεχνικών αύξησης των διαστάσεων των ούλων.

Γίνεται αναφορά σε περιστατικά της Μεταπτυχιακής Κλινικής

Αναστάσιος Γκατζώνης¹, Αναστάσιος Βρεττός²

¹ Οδοντίατρος, Μεταπτυχιακός Φοιτητής
Εργαστήριο Περιοδοντολογίας, Οδοντιατρική Σχολή
Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών,
Θηβών 2, Γουδί, 115 27 Αθήνα

² Περιοδοντολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης
Εργαστήριο Περιοδοντολογίας, Οδοντιατρική Σχολή
Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών,
Θηβών 2, Γουδί, 115 27 Αθήνα

Anastasios Gkatzonis¹, Anastasios Vrettos²

¹ DDS, Postgraduate Student
Department of Periodontology, School of Dentistry,
National & Kapodistrian University of Athens, 2 Thivon
Str., Goudi, 115 27 Athens

² MSc, Clinical Instructor
Department of Periodontology, School of Dentistry,
National & Kapodistrian University of Athens, 2 Thivon
Str., Goudi, 115 27 Athens

Abstract

Keratinized tissues consist of free and attached gingiva. In recent years, the necessity of a particular zone of keratinized tissues to maintain periodontal health has been extensively investigated. The majority of data indicate that periodontium can be maintained free of inflammation irrespectively of the dimensions of keratinized tissues. Another scientific question that has been investigated in the literature is the potent correlation between gingival dimensions and recession development, particularly in cases that modifying factors such as subgingival prosthetic restorations or labial orthodontic movement in teeth with thin gingival biotype coexist. In such cases or when effective oral hygiene cannot be applied (due to sensitivity) surgical augmentation of gingival dimensions is indicated. A plethora of techniques for keratinized tissue augmentation has been proposed, including different flap designs in combination with soft tissue autografts, allografts and xenografts. The aim of this study is the review of literature regarding the role of keratinized tissues in maintaining periodontal health and development of recessions in the presence or absence of aggravating factors, as well as the presentation of the principal indications and surgical techniques of gingival augmentation.

Clinical cases of keratinized tissue augmentation with various techniques are presented. All cases

Περιοδοντολογίας της Οδοντιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου πραγματοποιήθηκε αύξηση των διαστάσεων των κερατινοποιημένων ιστών με διάφορες χειρουργικές τεχνικές.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η αύξηση των διαστάσεων των κερατινοποιημένων ιστών είναι απαραίτητη για την διατήρηση της περιοδοντικής υγείας, την αποτροπή εμφάνισης ή επιδείνωσης προϋπάρχουσας υφίζησης ή/και την επίτευξη ενός αισθητικού αποτελέσματος. Η απόφαση για την διενέργεια χειρουργικής επέμβασης στηρίζεται στην αξιολόγηση τοπικών ανατομικών συνθηκών, αισθητικών παραμέτρων και επιβαρυντικών παραγόντων σε συνδυασμό με την ικανότητα των ασθενών να εφαρμόζουν αποτελεσματική στοματική υγιεινή στην εκάστοτε περιοχή διατηρώντας την ελεύθερη φλεγμονή. Η επιλογή της κατάλληλης ανά περίπτωση τεχνικής οδηγεί σε ικανοποιητικά και προβλέψιμα αποτελέσματα, σταθερά σε βάθος χρόνου, με την προϋπόθεση της ένταξης του ασθενή σε πρόγραμμα διατήρησης του θεραπευτικού αποτελέσματος.

Περιοδοντολογικά Ανάλεκτα 2017, 26:125-144

Λέξεις κλειδιά: κερατινοποιημένοι ιστοί, προσπεφυκότητα ούλα, ελεύθερα ούλα, προσθετική αποκατάσταση, ορθοδοντική, αύξηση διαστάσεων κερατινοποιημένων ιστών

were enrolled and treated in the Postgraduate Clinic, Department of Periodontology, School of Dentistry, National and Kapodistrian University of Athens.

In some clinical cases, the increase of dimensions of keratinized tissues is necessary to maintain the periodontal health, prevent the development or aggravation of pre-existing recessions and / or obtain an aesthetic outcome. The decision making process of surgical soft tissue augmentation should be based on the evaluation of local anatomical conditions, aesthetic parameters and modifying factors in combination with patients' ability to apply effective oral hygiene maintaining gingival tissues free of inflammation. The application of the appropriate surgical technique in each case leads to satisfactory and predictable long-term therapeutic outcomes, provided that patient has been enrolled in a rigorous maintenance program.

Analecta Periodontologica 2017, 26:125-144

Key words: keratinized tissues, attached gingivae, free gingivae, prosthetic restorations, orthodontic treatment, keratinized tissue augmentation